

„УНИВЕРЗИТЕТ СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ИЗВЕШТАЈ

**ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА НА ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „СВ.
КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ.КИРИЛ И
МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ**

(15.09.2019 – 30.12.2022 година)

Скопје, 2023 година

Аквизицијата на податоците Комисијата ја базираше врз постојната документација на Факултетот во рамките на студентската служба и финансискиот сектор, документацијата по институтите и поединечните анкетни листови кои беа доставени до студентите на Факултетот, а кои се однесуваа на квалитетот на наставниот процес, квалитетот на услугите на административните служби и на квалитетот на условите за студирање. За подготовката на Извештајот воедно беа користени и драгоцените искуства од претходно спроведената самоевалуација од 2016-2019 година.

Комисијата како позитивни елементи во процесот на самоевалуација ги истакна:

- Екипирањето на Комисијата со различни профили на кадар, дел од нив со искуство од претходниот процес на самоевалуација, а дел кои искуството го стекнуваат со овој процес, што го приближува процесот до поширок круг на вработени во установата и дава можност за нивно подобро запознавање со актуелните состојби и придонес во напорите за нивно подобрување;

- Можноста за споредување на претходно поставените цели и степенот на нивната реализација;

- Искуството од претходната самоевалуација и употребливоста на тогаш создадената систематизирана база на податоци;

- Добрата и ефикасна меѓусебна соработка на сите учесници и високиот степен на согласност околу детектираните проблеми и мерките за нивното надминување.

При анализа на собраните податоци и направениот увид во сегашната состојба, при споредување со состојбата од претходната самоевалуација и степенот на реализација на тогаш предложените корективни мерки, Комисијата констатира дека нецелосната финансиска автономност и честата променливост на законската регулатива и натаму претставуваа сериозна пречка за дејствување и поголема реализација на планот на мерки и активности за подобрување на квалитетот.

како и континуирано следење на развојот и новините во образовните процеси во светот;

- Проширување и интензивирање на соработката со предучилишните установи, основните училишта и библиотеките, особено во текот на реализацијата на практичната настава на студентите;
- Поттикнување, организирање и интензивирање на издавачката дејност, во согласност со актите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Стратегија

Главната цел на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ е да прерасне во врвна наставна и научно-образовна институција од областа на образованието во Република Северна Македонија преку овозможување висок квалитет во едукацијата на воспитно-образовниот и библиотекарскиот кадар преку развивање интензивна партнерска соработка со реномирани високообразовни и научни институции во светот. Тоа претпоставува:

- осовременување на студиските програми и креирање нови студиски програми, во согласност со потребите на пазарот на трудот, со современи методи на настава и вклучување најнови сознанија;
- подигнување на квалитетот на научно-истражувачката дејност;
- зголемување на меѓународната соработка и поголема мобилност на наставниот кадар и студентите;
- кадровско подмладување и пополнување на составот на вработените на Факултетот, зајакнување на кадровскиот потенцијал преку стручно усовршување и развој, како и подобрување на стандардот на наставно-научниот кадар;
- развој на ИКТ–инфраструктурата и електронските сервиси за вработените и студентите;
- пристап до бази на податоци и научни публикации;
- унапредување на меѓународната соработка со реномирани научни и високообразовни институции од Балканот и светот;

На крајот на студиите, студентот има обврска да изработи дипломска работа (може да се работи и претходно, но се брани со полагањето на последниот испит) и таа да ја одбрани пред тричлена Комисија. По завршувањето на студиите заклучно со полагање на дипломскиот испит, студентот на Институтот за одделенска настава на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ од Скопје се стекнува со звањето *дипломиран професор по одделенска настава*.

Студиска програма: Предучилишно воспитание

Студиската програма за предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ профилира кадар кој треба да ги обединува воспитно-образовните вредности во периодот на раниот детски развој на детето подготвувајќи го за успешно вклопување во современиот школски систем. Таа поседува јасни и прецизни цели со фокус на студентот заради негово обезбедување со знаења, компетенции и вештини кои соодветствуваат на профилот на студиската програма. Во наставата која се изведува на македонски, албански и турски јазик студентите се запознаваат со најновите научни сознанија од сите научни подрачја, се оспособуваат за примена на образовна технологија, како и современи дидактичко-методички форми и стратегии на учење и поучување на најмладата популација во предучилишните установи. Со тоа студентите се стекнуваат со знаења и разбирање за социјално-културната димензија на воспитно-образовната/културно-образовната установа, како и за организирање и реализација на воспитно-образовните активности во предучилишните институции.

Студиската програма за предучилишно воспитание за прв пат е воведена во 1995/96 година со основањето на Педагошкиот факултет. Во текот на повеќедецениското успешно дејствување, таа е дополнета во неколку наврати, а последната акредитација е одобрена од страна на Одборот за акредитација и евалуација во учебната 2017/18 година (Решение бр. 02-1075/4 од 27.12.2017 година) во согласност со постојниот Закон за високото образование и со релевантните подзаконски акти. Во студиската програма успешно се вградени суштествените препораки на Концепцијата за деветгодишното основно

По завршувањето на студиите и одбраната на магистерскиот труд студентот се стекнува со 60 кредити според болоњскиот ЕКТ систем и со звање *магистер по библиотекарство*.

SWOT - анализа

Предности (S): Факултетот располага со квалитетен академски кадар кој има значајни резултати во научно-истражувачката дејност и е во тек со иницијативите и новините кај некои од странските универзитети. Големiot број понудени предмети овозможува специјализација во повеќе области.

Слабости (W): Релативно мал број запишани кандидати поради конкурентни студиски програми со поширок спектар на валоризација во општеството кои се стекнуваат кај некои од сродните факултети.

Можности (O): Воведување на нови насоки во студиските програми поради отворање можности за вработување во пошироки образовни и културни сфери.

Ограничувања (T): Зголемена конкуренција на втор циклус студии особено на приватните универзитети што перманентно го одвлекува интересот на кандидатите и осетно се одразува врз бројот на запишани студенти на овие студиски програми.

Докторски студии

Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“, Скопје, при УКИМ, во Скопје, од 2017 година акредитираше и две студиски програми за трет циклус студии-докторски студии. Студиската програма *Образование на наставници (за примарното образование)* е одобрена со Решение за акредитација од Одборот за акредитација на високото образование, бр 17-232/3 од 18.01.2017 година и со Решение за почеток на работата од МОН бр. Уп1 бр. 14-531 од 24.03.2017 година. Втората студиската програма *Рано детско воспитание и образование* е одобрена од истиот Одбор со Решение бр. 17-385/4 од 20.06.2017 година и со Решение за почеток на работата од МОН, бр Уп1 бр. 14-2995 од 12.03.2018 година. Истите

Студиски програми се повторно акредитирани во 2021 со Решение бр. 08-293/7 од 17.09.2021 година.

Структурата на двете програми за трет циклус-докторски студии е прикажана во Табела бр. 7:

Табела бр. 7

Предметиза стекнување генерички знаења и вештини за истражување	Семестар	ЕКТС
<i>Научно-истражувачка етика</i>	<i>I</i>	<i>4</i>
<i>Методологија на научно истражувачка работа (базично ниво)</i>	<i>I</i>	<i>4</i>
<i>Изборен предмет за стекнување генерички знаења и вештини за истражување од Универзитетската листа на изборни предмети</i>	<i>I</i>	<i>4</i>
Предметиод полињата и областите на истражување	Семестар	ЕКТС
<i>Изборен предмет</i>	<i>I</i>	<i>6</i>
<i>Изборен предмет</i>	<i>I</i>	<i>6</i>
<i>Изборен предмет</i>	<i>I</i>	<i>6</i>
<i>Изборен предмет</i>	<i>II</i>	<i>6</i>
<i>Изборен предмет</i>	<i>II</i>	<i>6</i>

Студиска програма Образование на наставници (за примарното образование)

Студиската програма за докторските студии по Образование на наставници (за примарното образование) е усогласена со Даблинските дескриптори и препораките на EUA¹ и овозможува споредливост со квалификациите стекнати на сродни студиски програми од областа. Таа се однесува на ISCED² образовниот

¹ European University Association (2005). *Doctoral programmes for the European Knowledge society. Report on the EUA Doctoral Programmes project (2004-2005)*. Brussels: EUA. – European University Association(2007). *Doctoral programmes in Europe's Universities: achievements and challenges Report prepared for European Universities and Ministers of Higher Education*. Brussels: EUA.

² [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_\(ISCED\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED))

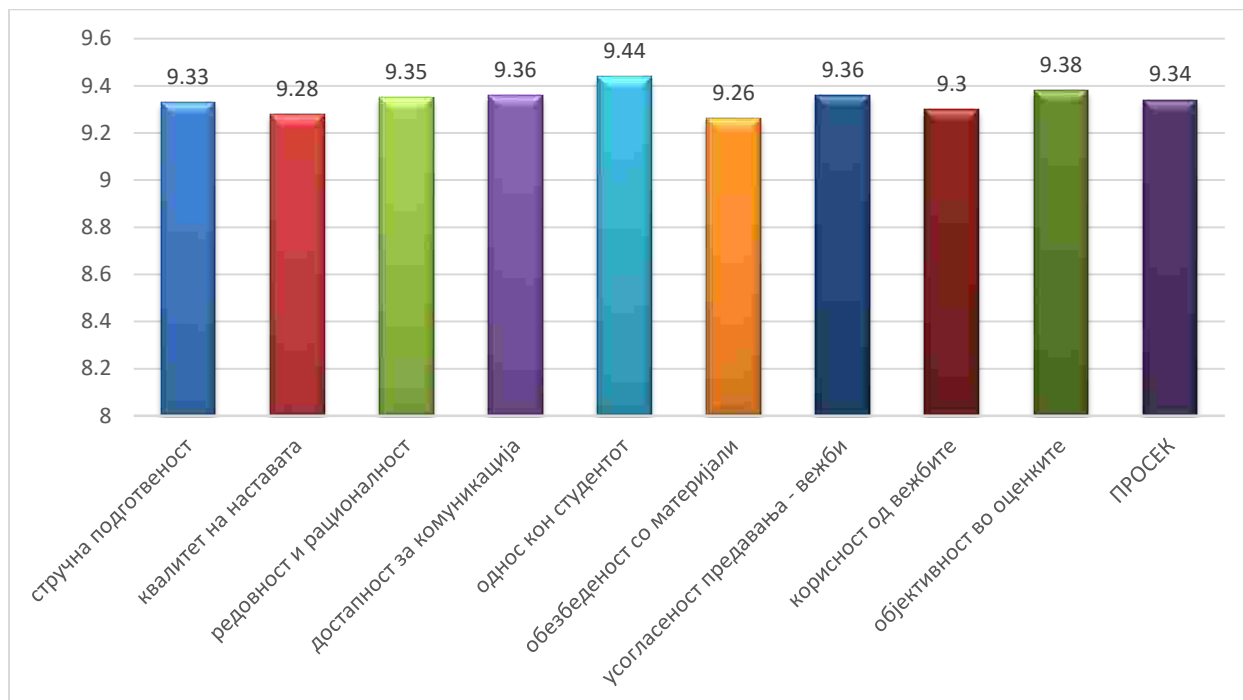
подготвен и навремено објавен распоред на часови со точно означување на предавалните (амфитеатар, предавални и уметнички/информатички кабинети). На предавањата се користат современи форми и методи. Покрај усното изнесување на материјата се користат: LCD проектори, компјутери, музички инструменти и други нагледни стредства, експонати и модели.

Завршното оценување по одделните предметни програми, по завршувањето на семестарот се врши во точно дефинирани термини во три испитни сесии: јануари, мај/јуни и август/септември. На Факултетот распоредот на полагање на предметите по сесии се објавува однапред, т.е. три пати годишно, со што студентите навреме се информирани за термините и часот на почетокот на секој испит. Во текот на периодот на кој се однесува овој Извештај, испитите се реализираа онлајн, поради пандемијата.

Најчесто се користат традиционалните методи на проверување на знаењето (усни, писмени испити, колоквиуми, семинарски работи, есеи, прикази, истражувачки активности) поради запазување на спецификите на одделни наставни предмети. Овие методи на проверување на знаењето се дополнуваат со проектна истражувачка работа, практична работа, решавање проблеми, портфолио и друго. За квалитетно и објективно оценување на студентите и нивните знаења се применуваат два вида оценување: формативно, со кое се оценува процесот на учење на студентот и преку кое тој добива информации за своето напредување, подобрување и усовршување и сумативно, со кое се оценува постигнувањето на студентот, односно продуктот од неговото учење

На Педагошкиот факултет дипломските работи претставуваат задолжителен завршен испит. Дипломските работи се изработуваат во писмена форма кои се презентираат и се бранат усно пред тричлена комисија. Студентите самостојно, во договор со предметниот наставник, ја избираат научната област и ја дефинираат темата што ќе претставува предмет на елаборација и презентација во дипломската работа. И дипломските испити, а како и останатите испити во овој период можеше да реализираат онлајн, поради пандемијата.

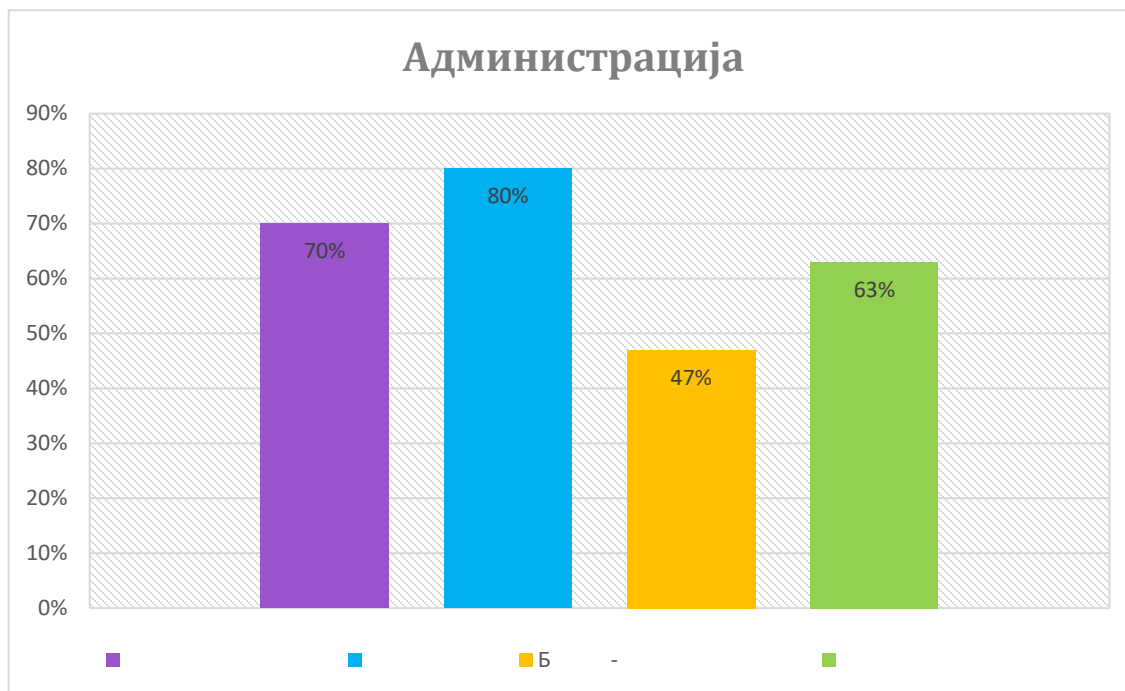
Просечното време на студирање на Педагошкиот факултет за учебните

Добиените резултати сугерираат ниво на квалитетот на наставата и на односот од страна на наставниците, од гледна точка на испитаните студенти, на повисоко рамниште во споредба со претходните анализи (изминати учебни години пред пандемијата 2020-2022). Во целина, тимот за самоевалуација смета дека *студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје се мошне задоволни со стручните квалитети и поширокиот однос од страна на наставниот кадар.*

По парцијални параметри, просечните оценки по различните критериуми се главно изедначени. Со највисока оценка во овој семестар е пондериран критериумот на *односот кон студентот* (9,44), факт што може да биде причина за задоволство. Близу е и критериумот на *објективноста во оценувањето* (9,38), што во поранешните анализи почесто беше потенциран како најнизок со просекот, како и *достапноста за консултации* (9,36) и *редовноста и рационалноста* (9,35). Релативно послабо од другите критериуми стои *обезбеденоста со материјали* (9,26). Во оваа листа не е вклучен критериумот на *тежината на барањата кон студентите и на самиот испит*, ниту пак е пресметуван како просек, бидејќи износот на вака формулираниот критериум сам по себе не е вредносна категорија (подобро-полошо), за разлика од другите прашања.

Гледано по критериуми, анкетираниите студенти се најзадоволни од нивото на љубезност (3,99) кај советниците од наведените административни единици, а нешто помалку со професионалноста (3,90). Најкритични се кон покажаната брзина и исполнителност.

Анализата на податоците открива дека највисоката просечна оценка од анкетираниите студенти е наменета за *Службата за студентски прашања* (4,06), при што особено е ценета категоријата љубезност (4,18), но драстично послаба просечна оценка овој сервис има за брзината и исполнителноста (3,76). Оценката за професионалноста е некаде помеѓу (4,10). Овде, секако, треба да се земе предвид дека се работи за просечни оценки за административно тело составено од повеќе вработени, што подразбира одредени индивидуални разлики меѓу поединечните службеници. На ниво на целата служба, нема значајни разлики меѓу студентите од различните јазични групи (т-тест за независни примероци) во искажаните оценки за работата на овој административен сервис, но во целина студентите од албанската јазична група даваат нешто повисоки оценки.

Советникот за работа во медијатека има солидна просечна оценка (3,85), со акцент врз категоријата љубезност (3,97), додека *Архивата* е оценета со севкупна

нивните права и обврски, како и намален интерес за партиципација во студентскиот парламент.

Студенти на ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ

Во академската 2019/2020 година на Педагошкиот факултет на втор циклус студии се запишале вкупно 6 студенти, и тоа: 4 студенти на групата Одделенска настава на македонски наставен јазик, 1 студент на групата Одделенска настава на албански наставен јазик и 1 студент на групата Предучилишно воспитание на македонски наставен јазик. Во наредните години евидентно е мало зголемување на бројот на запишани студенти, и тоа за академската 2020/2021 година: 6 студенти на групата Одделенска настава на македонски наставен јазик и 2 студенти на групата Одделенска настава на албански наставен јазик. Наредната академска 2021/2022 година бројот е ист, но по со поинаква структура на програми: 3 студенти на групата Одделенска настава на македонски наставен јазик, 2 студенти на групата Одделенска настава на албански наставен јазик, 1 студент на групата Одделенска настава на турски наставен јазик и 2 студенти на Предучилишно воспитание на македонски наставен јазик.

Во периодот за кој се однесува самоевалуацијата само во академската 2019/2020 година има 5 студенти ги завршиле студиите и стекнале звање магистер по одделенска настава. Во наредните години нема студенти кои ги завршиле студиите на втор циклус.

SWOT-анализа

Предности (S)- *Добра покриеност на наставно-научните дисциплини на втор циклус студии со наставници со богато искуство во едукативната и во научноистражувачката дејност.*

Слабости (W) - *Недоволна ангажираност на реномирани наставници од познати странски и домашни универзитети, како и на експерти од практиката. Мал број магистрирани студенти во предвидениот рок за втор циклус студии.*

SWOT-анализа

Предности (S) - Стабилен интерес за студирање на Факултетот, голем број пријавени кандидати со просечен многу добар успех од средното образование, реализација на задолжителна практична настава за сите студенти.

Слабости (W) - Непостоење дополнителни критериуми за проверување на знаењата и способностите на кандидатите кои се пријавуваат на нашиот Факултет.

Можности (O) - Големи можности за стекнување практично искуство на студентите преку реализација на практичната настава.

Ограничувања (T) - Образовната политика на Владата на Република Северна Македонија со зголемување на бројот на нови универзитети, како и нискиот студентски стандард.

VI ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ

Наставата на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ се одвива аудиториумски, но и со практични вежби со помали групи студенти (меѓу 5 и 20). Просторните услови за изведување на наставата на Факултетот, генерално, би можеле да се оценат како задоволителни. За аудиториумски предавања Факултетот располага со 1 амфитеатар (вкупна корисна површина 304 м²) и 16 предавални/вежбални (953 м²). Покрај тоа, егзистираат 2 компјутерски училници (106 м²), 3 специјално подготвени лаборатории за музички и визуелни изведби (144,6 м²), 1 просторија за изведување настава од областа на спортот (87 м²), 1 медијатека (51 м²) и 1 театарска сцена (52,5 м²). Релативен недостаток се јавува кај расположливиот простор за наставнички кабинети (16 простории, вкупно 256 м²).

Големо значење за практичното изведување на наставно-образовната дејност претставуваат и просторните капацитети на воспитно-образовните

информации наменети за студентите се презентираат преку web-страницата на Факултетот и преку i-know-системот.

Одделението за библиотечно работење – Библиотекатаго сочинуваа еден советник за библиотечно работење и еден советник за работење во медиотека. Библиотекатана Факултетот го опслужува наставниот кадар на Факултетот, студентите и други корисници на информации и обезбедува материјали и услуги за поддршка на академските програми во рамките на наставата што се изведува на трите циклуси и на трите наставни јазици.

Библиотечниот фонд на Факултетот до 2016 година изнесува 18188 книги. Во текот на 2017 година со набавување на 75 нови изданија бројот се зголемува на 18263, додека во 2018 година со 61 нова едиција фондот го сочинуваат 18324 книги. Во 2019 година Библиотеката е обновена со уште 17 наслови со што вкупниот фонд на книги во моментот изнесува 18341. Дел од новонабавените книги се купени од страна на Факултетот, додека другите се подарок од УКИМ и МОН или, пак, од самите автори. Библиотеката воедно располага и со 4 периодични списанија (*Croatian Journal of Education, Türk Dili, Воспитни крстопати* и *Просветно дело*), како и со дневни весници.

SWOT-анализа

Предности (S) -Професионален и самостоен статус на кадровската структура во оперативните сервиси кон студентите и финансиското работење.

Слабости (W) - Недостаток на административен кадар во некои одделенија на Стручната служба.

Можности (O) - Компатибилност на податочните и функционалните структури, можности за вмрежување и други облици на интегрирање и содејство меѓу интерните логистички сервиси во рамките на Факултетот, но и во соодветните универзитетски сервиси.

XII ПРЕДЛОГ-КОРЕКТИВНИ МЕРКИ

Процесот на самоевалуацијата на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје во образовниот систем на Република Северна Македонија, како дел од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, се спроведе во рамките на истражувачка процедура која се одвиваше низ следниве етапи:

- Утврдување на моменталната состојба, преку користење на примарни и секундарни податоци и информации генерирани од службите и организациските единици на Факултетот;
- Утврдување на причините за фактичките состојби;
- Предлог на конкретни корективни мерки за нивно подобрување.

По извршената анализа и по утврдувањето на сумарните силни и слаби страни во заклучокот на овој Извештај, како консеквентно завршување на процесот на самоевалуација, Комисијата предлага низа корективни мерки како еден вид препорака до менаџментот за отстранување на лоцираните слабости.

Предложените корективни мерки се во корелација со посочените слаби страни во функционирањето на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ и на академскиот кадар прикажани во заклучокот на овој Извештај. Мерките што треба да се реализираат се однесуваат на надминување на недостатоците и се во насока на:

- Надминување на недостигот на професорски, соработнички и административен кадар кој по големата смена на генерациите во следните години сериозно ќе го доведе во прашање неговиот понатамошен развој;
- Натомошно редизајнирање и усовршување на студиските програми;
- Отворање нови студиски програми од областа на образованието во согласност со потребите на пазарот;
- Воведување на заеднички студиски програми во соработка со домашни и

Прилог бр. 14: Решение бр 08-293/7 за акредитација на програмата на Рано детско воспитание и образование

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
Педагошки факултет

Број на документ	22-8.2021
Датум	08.05.2021
Класификација	08 543/1

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË

Бр.Нр. 08-293/7

17.05.2021 год. - VIII
Шифра - 202108

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË
BORDI PËR AKREDITIM I ARSIMIT TË LARTË

Врз основа на член 48 став (2) точка 6, член 205 став (2) и член 227 од Законот за високото образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18), Одборот за акредитација на високото образование на Република Северна Македонија, на својата 21 седница одржана на 09.09.2021 година, донесе

РЕШЕНИЕ

за акредитација на студиската програма „Рано детско воспитание и образование“, од трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС), на Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје

1. Се акредитира студиската програма „Рано детско воспитание и образование“, од трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС), на Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, согласно Законот за високо образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/18), Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната франскастнева класификација (дадена како Прилог 1 на наведената Уредба).

2. Акредитација за студиската програма од точка 1 на ова решение е за период од пет студиски години, почнувајќи од студиската 2021/2022 година.

3. По завршување на студиите на студиската програма од точка 1 од ова решение, студентот се стекнува со 180 ЕКТС кредити и се стекнува со академски назив: Доктор на науки по рано детско воспитание и образование/во меѓународен промет академски назив: Doctor of philosophy in Early Childhood education (PhD in Early childhood education)

4. Научно - истражувачко подрачје: 5 Општествени науки.
Научно – истражувачко поле: 505 Образование
Научно – истражувачка област: 50500 Педагогија, 50501 Дидактика, 50504 Методика, 50505 Теорија на воспитување.

5. Акредитирани ментори за докторски студии на студиската програма се:
Проф. д-р Маја Рауник Кирков, проф. д-р Зоран Михајловски, проф. д-р Љуљзим Адеми, проф. д-р Мито Спасевски.

6. Менторот на докторски студии од точка 1 на ова решение може истовремено да биде ментор на најмногу три докторанти кои кај него ќе се обучуваат за научна работа и за изработка на докторски труд.

7. Ова решение е конечно и влегува во сила со денот на донесувањето.

